

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD-4113-002-01/2014
D/14/508

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/14/508 – „Prowadzenie gospodarki łowieckiej”
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Mariusz Syrek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91819 z 31 października 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Koło Łowieckie Żubr w Olsztynie, ul. E. Mroza 14/13, 10-692 Olsztyn (dalej: „Koło”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mieczysław Zając – Prezes Koła (dalej: „Prezes”). (dowód: akta kontroli str. 3, 395-397 i 489-490)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, prowadzenie gospodarki łowieckiej przez Koło, w okresie dwóch lat gospodarczych, tj. od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2014 r.

Powyższą ocenę uzasadnia przede wszystkim prawidłowa realizacja rocznych planów łowieckich, odpowiednie zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa i obywateli w zakresie szkód wynikających z prowadzenia gospodarki łowieckiej, prawidłowe wywiązywanie się ze zobowiązań na rzecz Skarbu Państwa, właściwy sposób regulowania zobowiązań z tytułu umów dzierżawy obwodów łowieckich, zgodna z umową realizacja zadania objętego dofinansowaniem i odpowiednie funkcjonowanie straży łowieckiej w zakresie przeciwdziałania kłusownictwu.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niezgodnym z instrukcją sporządzeniu sprawozdań rocznych z działalności koła łowieckiego ŁOW-1;
- nieinformowaniu, pomimo obowiązku określonego w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych² (dalej: „rozporządzenie w sprawie szkód”), wszystkich właściwych terytorialnie organów jednostek samorządu terytorialnego o osobach uprawnionych do szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzyinę łowną;
- sporządzeniu trzech planów łowieckich bez wymaganych opinii, o których mowa z art. 8 ust. 3a ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie³ (dalej: „ustawa Prawo łowieckie”);
- nieterminowym wypłaceniu trzech odszkodowań za szkody w uprawach rolnych (§ 6 rozporządzenia w sprawie szkód);
- nieprawidłowym ustaleniu wysokości odszkodowania w trzech badanych przypadkach (tj. niezgodnie z § 4 ust. 7 oraz § 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie szkód).

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. Nr 45, poz. 272.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 1226 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Opracowanie i realizacja planów łowieckich

Opis stanu
faktycznego

1.1. W latach gospodarczych 2012/2013 i 2013/2014⁴ Koło liczyło odpowiednio 108 i 104 członków macierzystych oraz po 3 członków niemacierzystych⁵. Dzierżawiło pięć obwodów łowieckich o powierzchni łącznej 30.798 ha, która po wyłączeniach, o których mowa w art. 26 ustawy Prawo łowieckie⁶, wynosiła 29.923 ha⁷.

(dowód: akta kontroli str. 4-37)

1.2. W latach objętych badaniem łowczy Koła sporządzał plany łowieckie dla każdego z pięciu obwodów dzierżawionych przez Koło, które uzgadniał z przewodniczącym Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego. Plany w każdym przypadku były przedkładane przez łowczego Koła do zatwierdzenia przez nadleśniczych w terminie do dnia 21 marca, tj. w terminie, o którym mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych⁸ (dalej: „rozporządzenie w sprawie planów łowieckich”). W roku gospodarczym 2013/2014 jeden (z pięciu) plan łowiecki został sporządzony w dniu 4 marca 2013 r. bez zasięgnięcia opinii Burmistrza, o której mowa w art. 8 ust. 3a ustawy Prawo łowieckie, a dwa z pięciu planów na kolejny rok sporządzono w dniu 9 marca 2014 r. bez zasięgnięcia opinii Burmistrza oraz Wójta Gminy. W przypadku każdego z planów sporządzano inwentaryzację zwierząt łownych.

W roku gospodarczym 2012/2013 zmieniony został plan łowiecki dla obwodu 209 – zmiana spowodowana była zasiedleniem 10 szt. daniela. W badanym okresie nie zmieniano innych planów. Wg wyjaśnień łowczego Koła, zmiana do planu nie była opiniowana przez właściwe terytorialnie organy, ponieważ nie dotyczyła ona planu pozyskania zwierzyny lecz zwiększenia ilości populacji jednego z gatunków (§ 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie planów łowieckich).

(dowód: akta kontroli str. 224-235, 238-241, 243-247, 250-300 i 325)

1.3. Plany łowieckie Koła na lata gospodarcze 2012/2013 i 2013/2014, dotyczące zagospodarowania dzierżawionych terenów w zakresie: obsiewania poletek łowieckich, budowy pasów zaporowych oraz zagospodarowania łąk śródleśnych i przyleśnych, zostały wykonane w każdym obwodzie w 100%. W pięciu obwodach wykonano ogółem: 12 szt. pasów zaporowych w jednym roku gospodarczym i 13 szt. w kolejnym roku; zagospodarowano po 24,7 ha łąk śródleśnych i przyleśnych oraz obsiano po 27,9 ha poletek łowieckich. Ponadto

⁴ Rok gospodarczy to okres od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca roku następnego

⁵ Koła łowieckie są zrzeszeniem osób fizycznych. Członek zrzeszenia może należeć do wielu kół, z których jedno jest jego kołem macierzystym. Członek w kole niemacierzystym nie może sprawować funkcji w organach tego koła oraz być delegatem na wojewódzkie zjazdy Polskiego Związku Łowieckiego.

⁶ w tym: tereny w granicach administracyjnych miast oraz tereny zajęte przez miejscowości niezaliczane do miast

⁷ Obwód w Powiecie Olsztyńskim nr 209: powierzchnia ogółem 8.184 ha, powierzchnia po wyłączeniach 8.136 ha, powierzchnia leśna 4.431 ha, kategoria obwodu - średni; umowę dzierżawy zawarto w dniu 29 marca 2007 r. z Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie na okres do 31 marca 2017 r. Obwód w Powiecie Olsztyńskim nr 210: powierzchnia ogółem 4.385 ha, powierzchnia po wyłączeniach 4.300 ha, powierzchnia leśna 1.096 ha, kategoria obwodu - słaby; umowę dzierżawy zawarto w dniu 29 marca 2007 r. ze Starostą Olsztyńskim na okres do 31 marca 2017 r. Obwód w Powiecie Olsztyńskim nr 211: powierzchnia ogółem 6.648 ha, powierzchnia po wyłączeniach 6.180 ha, powierzchnia leśna 1.586 ha, kategoria obwodu – bardzo słaby; umowę dzierżawy zawarto w dniu 29 marca 2007 r. ze Starostą Olsztyńskim na okres do 31 marca 2017 r. Obwód w Powiecie Olsztyńskim nr 239: powierzchnia ogółem 3.911 ha, powierzchnia po wyłączeniach 3.870 ha, powierzchnia leśna 2.414 ha, kategoria obwodu - słaba; umowę dzierżawy zawarto w dniu 29 marca 2007 r. z Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie na okres do 31 marca 2017 r. Obwód w Powiecie Olsztyńskim nr 240: powierzchnia ogółem 7.670 ha, powierzchnia po wyłączeniach 7.437 ha, powierzchnia leśna 1.250 ha, kategoria obwodu – słaby; umowę dzierżawy zawarto w dniu 29 marca 2007 r. ze Starostą Olsztyńskim na okres do 31 marca 2017 r.

⁸ Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1646 ze zm.

w badanych latach gospodarczych wykonano odpowiednio: 159 (119,5% planu) i 167 (107,7% planu) urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, w tym po 79 ambon (odpowiednio 127,4% i 100,0% planu)⁹. Łowczy Koła, odpowiedzialny za organizację gospodarki łowieckiej poinformował, że w celu poprawy warunków bytowania zwierzyny wydzierżawiono dwa pola o powierzchni 12,5 ha (w obwodach nr 209 i 239) i obsiano je rzepakiem oraz zbożem ozimym, które stanowiło żer dla zwierzyny w czasie zimy; ponadto razem ze szkołami w Purdzie i Łęgajnach organizowana była akcja zbierania kasztanów, którymi dokarmiano daniela w obwodzie nr 209.

(dowód: akta kontroli str. 61-70, 224-241, 244-247, 250-280, 289-300 i 397)

Prezes Koła wyjaśnił, że lokalizacja urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej (w tym ambon) była konsultowana i uzgadniana ustnie lub pisemnie z właścicielami i dzierżawcami gruntów (obowiązek uzyskania zgody właściciela, posiadacza lub zarządcy gruntu określa art. 12 ustawy Prawo łowieckie). W roku gospodarczym 2013/2014 wystąpiono pisemnie o uzgodnienia do siedmiu właścicieli gruntów, a w kolejnym roku gospodarczym do jednego. W wyniku uzgodnień pisemnych wykonano w badanym okresie sześć ambon i jedną zwyżkę.

(dowód: akta kontroli: 56, 58-59 i 242)

1.4. W sprawozdaniach ŁOW-1 za rok 2012/2013 podano, że myśliwi przepracowali społecznie na rzecz Koła 3.382 godziny¹⁰. W sprawozdaniu ŁOW-1 za kolejny rok wykazano 3.452 godziny¹¹. Efektem ich pracy było wykonanie: ambon stacjonarnych i przenośnych, wzwyżek, paśników, podsypów oraz ogrodzeń. Dodatkowo w ramach prac społecznych myśliwi dokarmiali zwierzynę, prowadzili prace mające na celu zabezpieczenie paszy na zimę, czyścili rowy melioracyjne oraz prowadzili remonty uszkodzonych urządzeń łowieckich.

(dowód: akta kontroli str.4-5, 11-12 i 73-74)

1.5. W roku gospodarczym 2012/2013 plan pozyskania jeleni, danieli oraz saren dla wszystkich obwodów ogółem został wykonany w 100,0% (odpowiednio: 84 szt., 5 szt. i 252 szt.). W kolejnym roku plan pozyskania daniela wykonano w 100,0% (5 szt.), plan pozyskania sarny przekroczono o 3,9% (tj. 269 szt. z planowanych 259 szt.), plan pozyskania jelenia wykonano w 97,9% (94 szt. z planowanych 96 szt.), tj. z uwzględnieniem odchylenia o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 lit. i rozporządzenia w sprawie planów łowieckich (odchylenie od minimalnej i maksymalnej liczbę zwierząt łownych zaplanowanych do pozyskania w danym roku gospodarczym może wynosić 10%).

W roku gospodarczym 2012/2013 plan pozyskania dzika wykonano w 85,8% (506 szt. z 590 szt.), a w roku 2013/2014 plan ten wykonano w 69,7% (418 szt. z 600 planowanych). Łowczy Zarządu Koła wyjaśnił, że obawiając się dużego przyrostu i dużych szkód w uprawach zdecydował się podnieść wykonanie odstrzału dzika dla wszystkich obwodów – możliwość taką potwierdziła inwentaryzacja zimowa z roku 2011/2012. Tymczasem niekorzystne zimowe warunki atmosferyczne zarówno w roku 2012/2013 jak i w roku 2013/2014 spowodowały migrację dzika do obwodów poza teren Koła. Poinformował również że wg jego wiedzy niewykonanie planu odstrzału dzika nie miało wpływu na wysokość odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną.

(dowód: akta kontroli str. 150-155, 329-331, 332-336, 340-341 i 488)

⁹ Z łącznej liczby 158 ambon, 117 to ambony przenośne.

¹⁰ Obwód nr 209 – 1.210 godz.; obwód nr 210 – 528 godz.; obwód nr 211 – 544 godz.; obwód nr 239 – 524 godz.; obwód nr 240- 576 godz.

¹¹ Obwód nr 209 – 984 godz.; obwód nr 210 – 596 godz.; obwód nr 211 – 690 godz.; obwód nr 239 – 558 godz.; obwód nr 240- 624 godz.

1.6. W badanym okresie dokonano zasiedlenia zwierzyny – w dniu 29 stycznia 2013 r. wpuszczono 10 sztuk danieli do obwodu łowieckiego nr 209 (w tym: trzy byki, cztery łanie i trzy cielęta). Zakup zwierzyny z Nadleśnictwa Podanin na kwotę 17,9 tys. zł był sfinansowany ze środków własnych Koła.

(dowód: akta kontroli str. 56, 58, 71 i 147)

1.7. Ewidencja wydanych upoważnień do wykonywania polowań indywidualnych (zezwoleń) była prowadzona w „Książkach obwodów łowieckich”, osobno dla każdego obwodu. W ewidencji odnotowano ogółem 1.299 zezwoleń – każdy z wpisów zawierał informacje o dacie ważności zezwolenia. W 62 przypadkach w ewidencji nie odnotowano daty zwrotu zezwolenia. Łowczy wyjaśnił, że część upoważnień nie została zwrócona, ponieważ zostały one zniszczone na polowaniu lub zagubione przez myśliwych, co było niezależne od Koła. Obowiązek zwrotu upoważnienia po jego wykorzystaniu lub utracie przez nie terminu ważności określa § 22 ust. 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz¹² – dalej: „rozporządzenie w sprawie wykonywania polowania”.

(dowód: akta kontroli str. 312 i 326-327)

Książki ewidencji pobytu myśliwych na polowaniach były prowadzone osobno dla każdego obwodu; w jednym przypadku ewidencja była przechowywana przez osobę niezrzeszoną w Kole. Ewidencje dla trzech obwodów były przechowywane przez członków Koła, a w jednym przypadku ewidencja była przechowywana w klinice weterynaryjnej. Książka ewidencji pobytu myśliwych była prowadzona zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie wykonywania polowania.

(dowód: akta kontroli str. 74, 309-310 i 338)

W roku gospodarczym 2012/2013 zaplanowano 13 polowań zbiorowych, a w kolejnym roku zaplanowano 14 takich polowań. Przeprowadzono odpowiednio: 21 oraz 20 polowań zbiorowych. Z przeprowadzonych polowań w każdym przypadku sporządzano protokoły, o których mowa w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wykonywania polowania. W protokołach wykazywano w szczególności ilość i rodzaj pozyskanej zwierzyny. W dwóch protokołach nie wykazano sposobu zagospodarowania zwierzyny grubej, a w 10 protokołach nie wykazano sposobu zagospodarowania pozostałej zwierzyny (obowiązek taki określa § 42 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia w sprawie wykonywania polowania).

(dowód: akta kontroli str. 313-317, 339 i 341)

1.8. Łowczy Koła wyjaśnił, że przed dopuszczeniem myśliwego do polowania sprawdza ważność legitymacji Polskiego Związku Łowieckiego oraz pozwolenia na broń. Myśliwi nie posiadający obywatelstwa i nie zrzeszeni w Polskim Związku Łowieckim wykonują polowania indywidualne za potwierdzeniem biura polowań – osoby takie wykonują wówczas polowanie pod opieką myśliwego członka Koła.

(dowód: akta kontroli str. 307i 337)

Analiza 10 przypadków udziału myśliwych krajowych w polowaniach indywidualnych na terenie obwodów Koła (11,6% ogółu) wykazała, że osoby te posiadały legitymacje członkowskie Polskiego Związku Łowieckiego oraz pozwolenia na posiadanie broni myśliwskiej (art. 42 ust. 2 ustawy Prawo łowieckie). W latach 2012/2013 i 2013/2014 polowania indywidualne zorganizowano również dla 21 obcokrajowców. W żadnym z 10 badanych

¹² Dz. U. Nr 61, poz. 548 ze zm.

przypadków Koło nie weryfikowało pozwoleń tych osób na posiadanie broni, jak również informacji o uprawnieniach łowieckich obowiązujących w krajach ich pochodzenia. Obcokrajowcy polowali w obecności myśliwych - przedstawicieli Koła, którzy otrzymywali zezwolenia na odstrzał indywidualny (wymóg określony w art. 43 ust. 1a ustawy Prawo łowieckie). Łowczy Koła wyjaśnił, że nie sprawdzał uprawnień tych myśliwych do posiadania broni myśliwskiej, ponieważ wg jego wiedzy i przekonania czynności takich dokonywały biura polowań, które wykupowały polowania.

(dowód: akta kontroli str. 384-393, 470-487 i 491-492)

1.9. Zgodnie z § 3 ust.1 pkt 4 lit. e rozporządzenia w sprawie planów łowieckich, w planie zamieszcza się liczbę zwierząt łownych pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów w roku gospodarczym poprzedzającym rok gospodarczy, na który sporządza się ten plan roczny. Dane ilościowe o wykonaniu planu łowieckiego pozyskania dzika i jelenia w obwodach łowieckich Koła za lata gospodarcze 2012/2013 i 2013/2014, zawarte w planach na rok następny, były niezgodne z dokumentacją źródłową¹³ w części dotyczącej pozyskania dzika – tj. w rejestrze pozyskania zwierzyny ilość odstrzelonych dzików wg stanów na dzień sporządzenia sprawozdań z wykonania planu była większa od ilości wykazanej w tych sprawozdaniach ogółem o 16 szt.

(dowód: akta kontroli str. 11-12, 224-235, 238-241, 244-247, 261-264, 273-276, 289-300, 332-336, 340, 341, 346-348, 377-379, 394, 488 i 491-492)

Ustalone
nieprawidłowości

1. W sprawozdaniach ŁOW-1 za lata 2012/2013 i 2013/2014, sporządzonych przez Sekretarza Koła oraz sprawdzonych przez Skarbnika i zatwierdzonych przez Prezesa Koła, w części dotyczącej dzierżawionych przez Koło obwodów nie wykazano numeru kategorii obwodu (właściwego dla obwodu średniego, słabego i bardzo słabego), co niezgodne było z instrukcją w sprawie sporządzania rocznego sprawozdania z działalności – wymieniono tylko obwody łowieckie wskazane w art. 24 ust.1 ustawy Prawo łowieckie (leśne lub polne).

Łowczy wyjaśnił, że pomyłka w kategoryzacji wynikała z błędnego założenia, że w części tej należy wskazać właśnie kategorie obwodów z art. 24 ust.1 ww. ustawy.

Ponadto niezgodnie z wymienioną instrukcją:

- w sprawozdaniu ŁOW-1 za 2013/2014 w części dotyczącej dotacji nie wykazano środków w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w kwocie 118,0 tys. zł, uzyskanych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – środki te zostały wykazane w pozostałych przychodach; w przychodach ze sprzedaży polowań komercyjnych (dla cudzoziemców i myśliwych krajowych) wykazano tylko przychody z tytułu sprzedaży polowań komercyjnych dla cudzoziemców w kwocie 88,3 tys. zł – nie wykazano sprzedaży krajowej w kwocie 1,7 tys. zł; faktyczne koszty z tytułu odszkodowań wyniosły 148,2 tys. zł, a wykazano je w kwocie 150,6 tys. zł;
- w sprawozdaniu ŁOW-1 za 2012/2013 w części dotyczącej przychodów i kosztów nie wykazano dotacji w kwocie 1,8 tys. zł uzyskanej z Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, a w przychodach ze sprzedaży polowań komercyjnych (dla cudzoziemców i myśliwych krajowych) wykazano tylko przychody z tytułu sprzedaży polowań komercyjnych dla cudzoziemców w kwocie 25,1 tys. zł – nie wykazano sprzedaży krajowej w kwocie 1,6 tys. zł, czynsz za dzierżawione obwody

¹³ Rejestr pozyskanej zwierzyny, protokoły polowań zbiorowych, protokoły upadków

wykazano w kwocie 26,1 tys. zł, pomimo że faktyczny koszt dzierżawy obwodów łowieckich wyniósł 20,7 tys. zł.

Skarbnik który zatwierdził sprawozdanie pod względem finansowym wyjaśnił, że dotacja z Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków została wykazana w części dotyczącej sprzedaży zwierzyny podmiotom z zewnątrz w związku z wystawieniem przez Koło faktury za obsługę pułapek żywołownych, a przychody z tytułu sprzedaży krajowych polowań komercyjnych zostały mylnie wykazane w opłatach członków na rzecz Koła. W pozycji dotyczącej dzierżawy obwodów za okres 2012/2013 wykazano również dzierżawę poletek oraz podatek od nieruchomości (kwot tych nie wykazano już w tej pozycji sprawozdania ŁOW-1 za kolejny rok). Nieprawidłowości w zakresie nieprawidłowego kwalifikowania wydatków do poszczególnych pozycji sprawozdania ŁOW-1 wynikały z błędnych interpretacji instrukcji. Natomiast odszkodowania za rok 2013/2014 zostały zawyżone o 2,4 tys. zł w związku z mylnym księgowaniem zwrotu kosztów jednego z polowań.

(dowód: akta kontroli str. 4-37, 87-88, 134-137, 148, 341-343, 344-342, 377-383 i 491-492)

2. W roku gospodarczym 2013/2014 plan łowiecki dla obwodu nr 239 sporządzono w dniu 4 marca 2013 r. bez wymaganej opinii Burmistrza Miasta i Gminy Pasym (obowiązek zasięgnięcia przez dzierżawców obwodów łowieckich opinii wójta, burmistrza lub prezydenta miasta określa art. 8 ust. 3a ustawy Prawo łowieckie). Ponadto dwa plany na rok 2014/2015 (dla obwodu nr 239 i nr 211) sporządzono w dniu 9 marca 2014 r. również bez wymaganych opinii (odpowiednio: Burmistrza Miasta i Gminy w Pasymiu oraz Wójta Gminy Purda).

Łowczy wyjaśnił, że brak stosownych opinii planów dla obwodu nr 211 wynikał z przeoczenia, a dla obwodu nr 239 z pomyłki – Burmistrz Miasta i Gminy w Pasymiu zaopiniował plan dla obwodu nr 240 zamiast dla obwodu nr 239.

(dowód: akta kontroli str. 224-235, 238-241, 244-247, 250-300, 328 i 330)

3. W roku gospodarczym 2012/2013 zmiana do planu łowieckiego dla obwodu 209 – spowodowana zasiedleniem 10 szt. daniela (wzrost populacji tego gatunku w tym obwodzie łowieckim o 16,7%) nie została zaopiniowana przez właściwe terytorialnie organy jednostek samorządu terytorialnego.

Wg wyjaśnień łowczego Koła, zmiana do planu nie była opiniowana, ponieważ nie dotyczyła ona planu pozyskania zwierzyny lecz zwiększenia ilości populacji jednego z gatunków.

W ocenie NIK, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie planów łowieckich, istotne zmiany liczebności zwierząt łownych w obwodzie łowieckim, skutkują koniecznością wprowadzenia zmian do planu łowieckiego, które powinny zostać przedłożone do zaopiniowania przez organy j.s.t. wskazane w art. 8 ust. 3a ustawy Prawo łowieckie

(dowód: akta kontroli str. 250-251, 256, 289-290 i 325)

4. W dwóch protokołach z przeprowadzonych polowań zbiorowych (z 41 ogółem) nie wykazano sposobu zagospodarowania zwierzyny grubej, a w 10 protokołach nie wykazano sposobu zagospodarowania pozostałej zwierzyny, co było niezgodne z § 42 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia w sprawie warunków wykonywania polowania).

Łowczy Zarządu Koła w złożonych wyjaśnieniach podał, że w protokołach zdarza się pominąć informację o sposobie pozyskania zwierzyny, nie wskazując z jakich powodów. Wyjaśnił również, że istnieją tylko dwie formy

zagospodarowania zwierzyny: pobranie na użytek własny (co dokumentowane jest protokołem) lub oddanie do punktu skupu (co dokumentowane jest dowodem przyjęcia tuszy).

(dowód: akta kontroli str. 313-317, 339 i 341)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości¹⁴ działalność Koła w zakresie opracowania i realizacji planów łowieckich.

2. Stan zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa i obywateli w zakresie szkód wynikających z prowadzenia gospodarki łowieckiej

Opis stanu faktycznego

2.1. W roku gospodarczym 2012/2013 zwierzyna łowna wyrządziła szkody w uprawach rolnych na powierzchni ogółem 72,7 ha, a w kolejnym na powierzchni 60,7 ha (powierzchni zredukowanej w ha)¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 308)

2.2. W celu zapobiegania szkodom Koło dokonało zakupu (finansowanego ze środków własnych) repelentów, petard hukowych, siatek ogrodzeniowych (w tym z elektryzatorami) oraz słupków ogrodzeniowych ogółem na kwotę 9,5 tys. zł. Myśliwi Koła uczestniczyli w grodzeniu upraw.

(dowód: akta kontroli str. 56, 58 i 349-352)

2.3. Sekretarz Koła pismem z dnia 30 marca 2012 r. poinformował Warmińsko-Mazurską Izbę Rolniczą w Olsztynie (dalej: „Izba Rolnicza”) o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód w roku gospodarczym 2012/2013. Informacje w tym zakresie zostały przekazane również do: Urzędu Gminy w Dźwierzutach (obwód nr 209), Urzędu Miejskiego w Biskupcu (obwód nr 209), Urzędu Miasta i Gminy w Barczewie (obwód nr 209, 210, 211 i 240), Urzędu Gminy Purda (obwód nr 209, 239 i 240) oraz Urzędu Gminy Dywity (obwód nr 211). O osobach takich nie poinformowano natomiast Prezydenta Miasta Olsztyna oraz Burmistrza Miasta Pasym, pomimo obowiązku określonego w § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szkód. Informacje o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód, za rok gospodarczy 2013/2014, zostały przekazane do wym. instytucji pismami z dnia 23 kwietnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 56, 59, 75-86, 226-246, 281-288 i 318-319)

2.4. W roku gospodarczym 2012/2013 złożono w Kole 82 zgłoszenia szkód wyrządzonych przez zwierzynę łowną w uprawach rolnych. W kolejnym roku gospodarczym zgłoszono 72 szkody. Pozytywnie załatwiono odpowiednio 81 oraz 70 zgłoszeń. Szkody były szacowane przez przedstawicieli Koła. Przyczynami negatywnego załatwienia zgłoszeń była zbyt niska szkoda w stosunku do wartości 1q żyta (art. 48 pkt 4 ustawy Prawo Łowieckie). Do siedmiu protokołów szacowania szkód zgłoszone były przez poszkodowanych zastrzeżenia (dotyczyły one zaniżonej, zdaniem poszkodowanych, powierzchni szkody lub zaniżonej ceny zniszczonych plonów rolnych). W badanym okresie

¹⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

¹⁵ Powierzchnia zredukowana, to powierzchnia wynikająca z przemnożenia obszaru uprawy przez procentu jej zniszczenia (§4 ust.6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i plodach rolnych z dnia 8 marca 2010 r.). W roku gospodarczym 2012/2013: obwód nr 209 – 12,13 ha; obwód nr 210 – 10,16 ha; obwód nr 211 – 12,6 ha; obwód nr 239 – 19,28 ha; obwód nr 240 – 18,52 ha. W roku gospodarczym 2013/2014: obwód nr 209 – 12,74 ha; obwód nr 210 – 16,25 ha; obwód nr 211 – 4,57 ha; obwód nr 239 – 13,08 ha; obwód nr 240 – 14,09 ha.

w trzech postępowaniach brali udział przedstawiciele Izby Rolniczej (w dwóch sprawach na wniosek poszkodowanych). W wymienionym okresie skierowano do sądu dwa pozwy przeciwko Kołu – po jednym w każdym roku.

(dowód: akta kontroli str. 308, 410 i 501)

2.5. Koło, zgodnie z § 1 ust. 3 rozporządzenia w sprawie szkód, prowadziło ewidencję zgłoszeń szkód.

Badanie wybranych losowo 10 zgłoszeń wykazało, że:

- w jednym przypadku poszkodowany zrezygnował z postępowania z uwagi na nieznaczny rozmiar szkody; w pozostałych dziewięciu sprawach z przeprowadzonych czynności sporządzano protokoły (zgodnie z § 2 ust. 5 rozporządzenia w sprawie szkód);
- oględzin i ostatecznego szacowania szkody dokonywali przedstawiciele Koła przy udziale poszkodowanego, a w jednym przypadku przy udziale przedstawiciela Izby Rolniczej (na żądanie poszkodowanego) – tj. osób wymienionych w § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szkód;
- w jednym przypadku oględziny przeprowadzono 10 dni po zgłoszeniu szkody, tj. 3 dni po terminie wskazanym w § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie szkód, co wyjaśniono koniecznością oczekiwania na zewnętrznego rzeczoznawcę biorącego udział w tej czynności. W pozostałych ośmiu sprawach protokoły sporządzano w terminie siedmiu dni od dnia zgłoszenia szkody;
- w trzech przypadkach protokoły ostatecznego szacowania szkody sporządzono po terminie wskazanym w § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szkód (tj. w okresie od 11 do 44 dni), co wyjaśniono koniecznością oczekiwania na zewnętrznego rzeczoznawcę lub nieobecnością poszkodowanego we wcześniej ustalonym terminie (późniejsze terminy sporządzania protokołów były uzgadniane z poszkodowanymi); w pozostałych sześciu sprawach protokoły ostatecznego szacowania szkody sporządzano w terminie siedmiu dni od dnia zgłoszenia szkody;
- w trzech przypadkach odszkodowanie zostało wypłacone po terminie wskazanym w § 6 rozporządzenia w sprawie szkód; kwoty wypłacone po terminie nie były zwiększone o odsetki.

(dowód: akta kontroli str. 324, 398-469 i 493-503)

2.6. Łowczy Koła wyjaśnił, że występowanie szkód nie miało związku z niezrealizowaniem planu łowieckiego w zakresie pozyskania zwierzyny grubej.

(dowód: akta kontroli str. 61-62, 150-155, 329, 330 i 332-336)

2.7. W latach 2012/2013 i 2013/2014 nie wypłacano odszkodowań za ewentualne szkody wyrządzone przy wykonywaniu polowań.

(dowód: akta kontroli str. 56 i 59)

2.8. Czysznik za dzierżawione obwody nie był powiększany o udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną. W latach objętych badaniem był on ustalany jako iloczyn: powierzchni obwodu, współczynnika jego kategorii oraz ceny za 100 kg żyta.

(dowód: akta kontroli str. 18-37, 56, 58, 139, 141, 143-144 i 156-157)

2.9. Koło nie uczestniczyło w finansowaniu działań w zakresie ochrony lasu przed zwierzyną.

(dowód: akta kontroli str. 56, 59 i 148)

1. Sekretarz Koła nie poinformował Burmistrza Miasta Pasym (obwód nr 209 i 239) oraz Prezydenta Miasta Olsztyna (obwód nr 211) o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzonych przez zwierzynę łowną w uprawach, co było niezgodne z § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szkód. Sekretarz Koła zobowiązany Statutem do prowadzenia korespondencji Koła wyjaśnił, że dzierzawiony teren dla wskazanych obwodów zajmuje niewielki obszar nieużytków rolnych, który nie jest uprawiany rolniczo, w związku z czym nie powiadamiał stosownych organów jednostek samorządu terytorialnego. Wyjaśnienie to nie jest przekonywujące, gdyż nakładający ww. obowiązek przepis nie uzależnia obowiązku poinformowania o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń od wielkości powierzchni obwodu łowieckiego położonego w granicach danej jednostki samorządu terytorialnego oraz przeznaczenia gruntów.

(dowód: akta kontroli str. 75-86, 281-288 i 318-319)

2. Koło wypłaciło trzy odszkodowania (ogółem 1.662,5 zł) po upływie od 10 do 60 dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody, co stanowiło naruszenie § 6 rozporządzenia w sprawie szkód¹⁶. Od opóźnionych wypłat Koło nie naliczało i nie wypłacało odsetek (których potencjalna wartość wyniosła 29,1 zł). Za wypłatę odszkodowań odpowiedzialny jest Skarbnik Koła. Skarbnik Koła wyjaśnił, że przyczyną opóźnień był najprawdopodobniej sposób obiegu dokumentów w Kole wynikający z organizacji spotkań Zarządu Koła, które odbywają się raz w miesiącu, co oznacza, że dokumenty nie przekazane podczas jednego spotkania, mogą zostać przekazane do realizacji dopiero po upływie kolejnych 30 dni. Wyjaśnił również, że odsetek nie naliczano z uwagi na to, że Koło znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej (wynikającej ze spadku cen dziczyzny oraz wzrostu stawki VAT za trofea do 23%) ustaliło z rolnikami, że część płatności może być przekazywana po wymaganych terminach.

(dowód: akta kontroli str. 395-397, 405-407, 415-417, 419-424, 468-469, 489-490, 494-495 i 502-503)

3. W trzech przypadkach (z dziewięciu) popełniono błędy przy szacowaniu wartości odszkodowania, naruszając § 4 ust. 7 oraz § 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie szkód, tj.:

- w przypadku sprawy nr KO 171/2013, w protokole ostatecznego szacowania szkody, polegającej na uszkodzeniu uprawy ziemniaka przez dziki i jelenie, przyjęto cenę 1,0 zł za kwintal ziemniaka przemysłowego oraz 9,0 zł za kwintal ziemniaka jadalnego, zaś w postępowaniu nr KO 182/2013 przyjęto 80 zł za kwintal ziemniaka jadalnego, pomimo że ostateczne protokoły szacowania wymienionych szkód sporządzono w tym samym miesiącu 2013 r. Wg Wiceskarbnika Koła cena za ziemniaka jadalnego mieściła się w tym okresie w przedziale od 40 do 45 zł za kwintal; cena ziemniaka przemysłowego wynosiła 24,4 zł za kwintal¹⁷.

Wg wyjaśnień Wiceskarbnika Koła (odpowiedzialnego na podstawie uchwały walnego Zgromadzenia Koła¹⁸ za prowadzenie postępowań odszkodowawczych) przy ustalaniu cen ziemniaka popełniono błędy.

Należy zauważyć, że przy uwzględnieniu możliwej do uzyskania ceny za kwintal ziemniaka jadalnego (tj. 45,0 zł), w postępowaniu KO 171/2013, wartość odszkodowania wyniosłaby 1.260 zł za ziemniaka jadalnego¹⁹,

¹⁶ sprawy nr: KO 109/2013 – odszkodowanie w kwocie 182,5 zł, KO 151/2013 – odszkodowanie w kwocie 230 zł i KO 158/2013 – odszkodowanie w kwocie 1.250 zł

¹⁷ Przeciętna cena skupu ziemniaka przemysłowego z 2013 r. dla wszystkich regionów kraju – wg danych Głównego Urzędu Statystycznego.

¹⁸ Uchwała z dnia 15 kwietnia 2000 r.

¹⁹ 28 kwintali ziemniaka jadalnego x 45,0 zł za kwintal

tj. o 1.008,0 zł więcej od wypłaconego w kwocie 252,0 zł za ten rodzaj ziemniaka; a odszkodowanie za zniszczone plony ziemniaka przemysłowego zostało zaniżone o 280,8 zł²⁰.

Natomiast w postępowaniu KO 182/2013 naliczone i wypłacone odszkodowanie zostało zawyżone o 182,0 zł²¹.

- w przypadku postępowania nr KO 66/2013, w dwóch protokołach ostatecznego szacowania szkody z dnia 25.04.2013 r., w wyniku pomyłki przyjęto wskaźnik właściwy dla innego okresu, tj. 20% zamiast 40%, wskazanego w § 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie szkód. Wartość szkody została tym samym zaniżona ogółem o 32,2 zł.

(dowód: akta kontroli str. 425-427, 433-435, 452-456, 496-497 i 504-508)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Koła w zakresie zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa i obywateli w zakresie szkód wynikających z prowadzenia gospodarki łowieckiej.

3. Efekty finansowe prowadzenia gospodarki łowieckiej i wywiązywanie się dzierżawcy obwodów łowieckich z zobowiązań na rzecz Skarbu Państwa

Opis stanu faktycznego

3.1. Przychody z działalności Koła w roku gospodarczym 2012/2013 wyniosły 274,2 tys. zł²² (86,4% planu), a koszty 388,7 tys. zł (108,0%), z czego największą pozycję (wg sprawozdania ŁOW-1) stanowiły odszkodowania za szkody w uprawach rolnych, które wyniosły 156,5 tys. zł²³ (40,3% kosztów); czynsze za dzierżawy obwodów stanowiły 6,6% kosztów. Przyczyną niezrealizowania planu sprzedaży było nieotrzymanie zaplanowanej dotacji oraz spadek liczby polowań komercyjnych.

Przychody Koła w roku gospodarczym 2013/2014 wyniosły 427,3 tys. zł²⁴ (108,8% planu), a koszty – 390,1 tys. zł (99,2%), z czego największą pozycję również stanowiły odszkodowania za szkody w uprawach rolnych, które wyniosły 148,2 tys. zł²⁵ (38,0% kosztów); czynsze za dzierżawy obwodów stanowiły 6,7% kosztów.

W rozliczeniu działalności Koła w roku gospodarczym 2012/2013 podatek naliczony od podatku od towarów i usług był wyższy od należnego o 7,5 tys. zł; w rozliczeniu miesięcy za kolejny rok gospodarczy podatek należny był wyższy od naliczonego o 7,6 tys. zł. W sprawozdaniach CIT8 o wysokości osiągniętego dochodu lub poniesionej straty przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych (dalej CIT-8) za wymieniony okres Koło wykazywało stratę.

Koszty z tytułu odszkodowań wykazane w ewidencji księgowej oraz w sprawozdaniu ŁOW-1 za rok 2012/2013 wyniosły 156.546 zł, a sprawozdaniach z wykonania planu gospodarczego w podziale na obwody wykazano je w kwocie 158.960 zł. Łowczy wyjaśnił, że najprawdopodobniej popełniony został błąd przy spisywaniu danych lub nie otrzymał wszystkich

²⁰ 24,4 zł x 12 kwintali ziemniaka przemysłowego – 1,0 zł x 12 kwintali

²¹ 5,2 kwintala ziemniaka jadalnego x 45,0 zł, = 234,0 zł; w postępowaniu przyjęto cenę w wysokości 80,0 zł za kwintal tego rodzaju ziemniaka

²² Z tego ze sprzedaży: tusz zwierzyny – 192,7 tys. zł, polowań komercyjnych (krajowych i dewizowych) – 25,1 tys. zł, pozostałe – 56,3 tys. zł oraz dotacja – 1,8 tys. zł.

²³ Z tego w obwodach: nr 209 – 18,8 tys. zł; nr 210 – 30,7 tys. zł; nr 211 – 26,1 tys. zł; nr 239 – 28,2 tys. zł i nr 240 – 52,7 tys. zł.

²⁴ Z tego ze sprzedaży: tusz zwierzyny – 160,2 tys. zł, polowań komercyjnych (krajowych i dewizowych) – 88,3 tys. zł, pozostałej – 60,9 tys. zł oraz dotacja – 118,0 tys. zł.

²⁵ Z tego w obwodach: nr 209 – 21,1 tys. zł; nr 210 – 32,2 tys. zł; nr 211 – 29,4 tys. zł; nr 239 – 21,3 tys. zł i nr 240 – 44,2 tys. zł.

danych dotyczących odszkodowań. Odszkodowania w podziale na obwody za rok 2013/2014 w sprawozdaniach z wykonania planu gospodarczego wykazano w kwocie wynikającej z ewidencji księgowej.

Zobowiązania Koła na dzień 31 marca 2013 r. oraz 31 marca 2014 r., wykazane w bilansach jednostki, wyniosły odpowiednio: 12,9 tys. zł i 16,8 tys. zł – nie dotyczyły one odszkodowań za szkody w uprawach rolnych.

(dowód: akta kontroli str. 11-12, 56, 59, 96-100, 107, 117-120, 132, 134-137, 148-149, 224-235, 238, 244, 261, 273, 289-300, 323-324, 346-348, 377-379, 394, 491-492 i 509)

3.2. W roku gospodarczym 2012/2013 Koło współpracowało z Polskim Towarzystwem Ochrony Ptaków w ramach projektu „Ochrona Rybitwy na Warmii i Mazurach”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Umowa została zawarta w dniu 8 maja 2012 r. Przedmiotem umowy było wystawienie pułapek żywołownych przez okres minimum 22 dni w roku, w celu redukcji drapieżnika norki amerykańskiej. Z tytułu realizacji tej umowy Koło uzyskało dotację w kwocie ogółem 1,8 tys. zł. Zadanie zostało wykonane zgodnie z § 4 umowy (pułapki wystawiono w dniach: 18-29 maja oraz 22 października – 6 listopada 2012 r.) Wykonanie zadania, zgodnie z § 5 pkt 6 umowy, zostało rozliczone protokołami odbioru. Koło nie otrzymało innych dotacji na realizację programów ochrony zwierzyny drobnej²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 56, 59, 71-72, 87-95, 104, 121-137, 163-223, 302-306 i 321)

3.3. W okresie objętym badaniem Koło nie prowadziło działalności gospodarczej. Polowania dla myśliwych zagranicznych były organizowane za pośrednictwem czterech biur polowań²⁷; tusze pozyskanej zwierzyny były dostarczane przez myśliwych do punktów skupu prowadzonych przez cztery podmioty.

(dowód: akta kontroli str. 56, 59-60 i 72-73)

3.4. Na terenach dzierżawionych przez Koło żaden inny podmiot nie prowadził działalności łowieckiej.

(dowód: akta kontroli str. 56 i 60)

3.5. Koło z tytułu sprzedaży polowań myśliwym zagranicznym osiągnęło w roku gospodarczym 2012/2013 przychody w wysokości 25,1 tys. zł, a z tytułu sprzedaży polowań myśliwym krajowym 1,6 tys. zł. W kolejnym roku gospodarczym z tytułu sprzedaży polowań myśliwym zagranicznym uzyskało przychody w kwocie 88,3 tys. zł, a z tytułu sprzedaży polowań myśliwym krajowym 1,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 134-137)

3.6. Czynnosc za dzierżawione przez Koło obwody wyniósł ogółem: 25,5 tys. zł brutto za rok gospodarczy 2012/2013 oraz 26,1 tys. zł brutto za rok gospodarczy 2013/2014 i w takich kwotach zostały przez Koło uregulowane. Zgodnie z umowami Koło było zobowiązane do zapłaty czynszu w terminach do dnia 31 maja za dany rok gospodarczy. W przypadku jednego obwodu (nr 239) czynsz dzierżawny za roku 2013/2014 (w kwocie 2,9 tys. zł) został zapłacony 24 dni po

²⁶ W roku gospodarczym 2013/2014 Koło otrzymało dotacje w kwocie 118,0 tys. zł (w tym 59,4 tys. zł zaległej dotacji za rok 2012/2013) w ramach płatności obszarowej; dotacje zostały przyznane przez Kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (decyzje o numerach: 262-2013-732; 262-2013-2189; 262-2013-810; 262-2013-5719; 262-2013-10315; 262-2014-650); przekazanie środków z dotacji było poprzedzone kontrolą przeprowadzoną przez podmiot certyfikujący.

²⁷ Biura polowań dewizowych: Atlas Leszek Solis z Olszyna; Diana – PZŁ sp. z o.o. w Olsztynie; Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie Biuro Polowań Mazury; MPM Marcin Moczarski Biuro Polowań Gietrzwałd.

umownym terminie, tj. w dniu 24 czerwca 2013 r. z uwagi na zbyt późne poinformowanie Koła przez Nadleśnictwo Olsztyn o nowej wysokości czynszu.

(dowód: akta kontroli str. 28-30, 138-146, 156-157, 167 i 320)

3.7. Koło nie występowało do wydierżawiających z wnioskami o obniżkę czynszu za dzierżawione obwody w związku z podejmowanymi działaniami mającymi na celu poprawę warunków bytowania zwierzyny.

(dowód: akta kontroli str. 56 i 60)

3.8. W badanych latach gospodarczych podatek należny od towarów i usług wyniósł odpowiednio: 12,5 tys. zł oraz 28,6 tys. zł, a podatek naliczony wyniósł odpowiednio: 20,0 tys. zł oraz 21,0 tys. zł. Koło wykazało w sprawozdaniu CIT-8 za okres od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r. stratę w wysokości 62,4 tys. zł, a w sprawozdaniu CIT-8 za okres od 1 kwietnia 2013 r. do 31 marca 2014 r. – stratę w wysokości 33,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 96-133)

3.9. Dochody uzyskiwane z działalności Koła (w tym z tytułu: opłat członkowskich, sprzedaży tusz zwierzyny oraz polowań komercyjnych) służyły realizacji celów statutowych, m.in. takich jak: wypłata odszkodowań, dokarmianie zwierzyny, hodowlane i łowieckie zagospodarowanie obwodów, dzierżawa gruntów (zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy. Prawo łowieckie).

(dowód: akta kontroli str. 4-5, 11-12, 101-116, 121-133, 134-137)

3.10. Koło nie występowało do Ministra Finansów o interpretację w zakresie stosowania stawek podatku od towarów i usług. Rozliczanie tego podatku zlecono osobie fizycznej. Koło stosowało prawidłowe stawki: 5% (z tytułu sprzedaży zwierzyny do punktów skupu, jak również dla osób fizycznych oraz trofeów myśliwskich²⁸ – poz. 17 załącznika nr 10 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług²⁹), 8% (zakwaterowanie myśliwych w związku polowaniami dewizowymi – art. 146a pkt 2 oraz poz. 163 załącznika nr 3 do wymienionej ustawy³⁰) i 23% (sprzedaż upoważnień do wykonywania polowań indywidualnych, w tym dewizowych).

(dowód: akta kontroli str. 57, 60, 96, 158-159, 160-162, 322 i 353-376)

3.11. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Olsztynie nie przeprowadził w Kole w latach 2012-2014 kontroli podatkowej.

(dowód: akta kontroli str. 57 i 60)

W działalności Koła w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Koła w zakresie efektów finansowych prowadzonej gospodarki łowieckiej.

4. Funkcjonowanie straży łowieckiej

Opis stanu faktycznego

4.1. W badanym okresie do dnia 4 września 2013 r. funkcję strażników łowieckich pełniło pięć osób, po jednej na obwód. Następnie Zarząd Koła powołał ośmiu strażników łowieckich, tj.: po jednym strażniku łowieckim w obwodach nr 210, 239 i 240 oraz po dwóch strażników w obwodach nr 211 i 209; jednemu ze strażników powierzono pięć obwodów (zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy Prawo

²⁸ Symbole PKWiU: 10.11.12.0; 10.11.39.0; 10.11.60.0.

²⁹ Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 ze zm.

³⁰ Symbol PKWiU nr 55.

łowieckie dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich mają obowiązek zatrudnić lub powołać co najmniej jednego strażnika).

(dowód: akta kontroli str. 38-55, 57, 60, 248-249 i 301)

4.2. Powołani przez Koło strażnicy łowieccy ukończyli z wynikiem pozytywnym przeszkolenie według programu opracowanego przez Ministra Środowiska (taki obowiązek nakłada art. 38 ust. 1 pkt 8 ustawy Prawo łowieckie); szkolenia prowadził Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego w Olsztynie.

(dowód: akta kontroli str. 40-47, 248-249 i 301)

4.3. W załącznikach do sprawozdania rocznego ŁOW-1 za rok gospodarczy 2012/2013 i 2013/2014 wykazano następujące efekty działań strażników:

- w roku 2012/2013 zebrano 42 wnyki; w urządzeniach kłusowniczych znaleziono siedem zwierząt³¹; nie ujawniono przypadków kłusownictwa z bronią;
- w roku 2013/2014 zebrano 80 wnyków; w urządzeniach kłusowniczych znaleziono 15 zwierząt³²; ujawniono jeden przypadek kłusownictwa z bronią, o którym zawiadomiono organy ścigania;

(dowód: akta kontroli str. 4-17)

W działalności Koła w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Koła w zakresie funkcjonowania straży łowieckiej.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³³ (dalej: „ustawa o NIK”), wnosi o:

- 1) wykazywanie danych w sprawozdaniach ŁOW-1 zgodnie z instrukcją w sprawie sporządzania rocznego sprawozdania z działalności koła łowieckiego;
- 2) informowanie wszystkich właściwych terytorialnie organów j.s.t. o osobach uprawnionych do szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzynę łowną zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szkód;
- 3) przedkładanie do opiniowania rocznych planów łowieckich wszystkim podmiotom, zgodnie z art. 8 ust. 3a ustawy Prawo łowieckie;
- 4) wykazywanie w protokołach polowań zbiorowych wszystkich elementów wymienionych w § 42 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz;
- 5) wypłacanie odszkodowań za szkody w uprawach rolnych w terminie określonym w § 6 rozporządzenia w sprawie szkód;
- 6) prawidłowe ustalenie i wypłacenie trzech odszkodowań (zgodnie z § 4 ust. 7 oraz § 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie szkód).

³¹ Dwie samy, dwa zające oraz po jednym jeleniu, dziku i lisie.

³² Trzy samy, cztery lisy oraz osiem zajęcy.

³³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańska, dnia 30 stycznia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler
Mariusz Syrek
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis